

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2023 - 6926
Den 31. august 2023

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 10 til B 105 Forslag til folketingsbeslutning om et styrket og aktivt tilsyn på miljø- og naturområdet stillet af Marianne Bigum (SF) og Carl Valentin (SF). Spørgsmålet er stillet 1. juni 2023 efter ønske fra Marianne Bigum (SF).

Spørgsmål nr. 10

”SF takker for ministerens anerkendelse af behovet for styrkelse af de faglige rammer for myndigheder og vejledning til virksomheder ved 1. behandling af B 105 den 16. maj 2023, herunder i særlig grad vedr. styrkelse af aktivt og opfølgende tilsyn bl.a. med vilkår i miljøgodkendelser for spildevand og kontrolprogrammer i drikkevandsanlæg.

- Vil ministeren undersøge, i hvilket omfang der er adgang til fuldt dækkende digitale data over, hvilke detaljerede vilkår og kontrolprogrammer der grundlægger kommunernes fysiske og administrative tilsyn på de forskellige fagområder?
- Kan ministeren bekræfte, at grundlaget for tilsyn ikke opbevares på en form, hvor det kan anvendes i direkte automatiseret administrativt tilsyn?
- Kan ministeren tilsvarende bekræfte, at kommuner håndterer vejledning til virksomheder, f.eks. med forsyningsopgaver, meget forskelligt, idet der ikke vides at være en direkte kobling imellem specifikke vilkår og de instrukser, en virksomhed skal bruge ift. bestilling af kontrolprøver hos et laboratorium?
- Er ministeren enig i, at etablering af fællesnationale digitale løsninger skal inddrage erfaringer fra alle aktører, men at det er Miljøministeriet - og evt. Miljøstyrelsen på områder med behov for detaljeret faglighed - som har ansvar for at sikre fælles standarder og værktøjer, som kan understøtte komplet opfølgning på myndighedernes krav og herigennem sikre rettidigt overblik og vidensgrundlag?
- Vil ministeren på den baggrund arbejde videre med færdiggørelsen af fællesoffentlig digitalisering af miljøforvaltningen, som respekterer den eksisterende ansvarsfordeling, men hvor staten, som i denne sammenhæng er Miljøstyrelsen, er den ansvarlige centrale aktør?
- Hvornår kan aktører og myndigheder med behov og opgaver i relation til vandforvaltning forvente at se konkrete udspil, som letter og sikrer disse opgaver?”

Svar

- 1) Vil ministeren undersøge, i hvilket omfang der er adgang til fuldt dækkende digitale data over, hvilke detaljerede vilkår og kontrolprogrammer der grundlægger kommunernes fysiske og administrative tilsyn på de forskellige fagområder?

Spildevand

Kommunerne er generelt tilladelses- og tilsynsmyndighed for spildevandsudledninger. Staten er dog tilsynsmyndighed for udledninger fra spildevandsforsyningselskaber samt tilladelses- og

tilsynsmyndighed for direkte spildevandsudledninger til vandløb, søer eller hav fra s-mærkede listevirksomheder. Udledningstilladelserne skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelse nr. 1393 af 21. juni 2021 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 (spildevandsbekendtgørelsen). I forlængelse heraf har kommunen på baggrund af deres lokalkendskab ansvar for at stille supplerende krav til kontrolhyppighed, grænseværdier samt hvilke parametre, spildevandet skal undersøges for.

På spildevandsområdet findes den fællesoffentlige spildevandsdatabase PULS, som drives af Danmarks Miljøportal. PULS anvendes til at samle de data og oplysninger, som er nødvendige for at føre tilsyn med spildevandsudledninger. Kommunerne er i henhold til miljøportalens dataansvarsaftale - og i nogle tilfælde spildevandsbekendtgørelsens krav - forpligtet til at registrere oplysninger om de meddelte tilladelser til udledning af spildevand i PULS. Virksomheder omfattet af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 med tilladelse til direkte udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet er forpligtet til at indberette resultatprøver af egenkontrolprøver til PULS jf. spildevandsbekendtgørelsens § 66, stk. 2.

Drikkevand

Kommunerne er tilsynsmyndighed på drikkevandsområdet. Kommunerne skal som tilsynsmyndighed bl.a. fastlægge kontrolprogrammet for de enkelte vandforsyningsanlæg. Kontrolprogrammet skal bl.a. indeholde krav til, hvilke parametre vandet skal kontrolleres for og hyppigheden af kontrollen. Kontrolprogrammet skal mindst overholde kravene i drikkevandsbekendtgørelsen, der fastlægger kvalitetskrav og kontrolhyppighed for en lang række parametre. Kommunerne har med baggrund i deres lokalkendskab bl.a. ansvaret for at beslutte, om der for et bestemt vandforsyningsanlæg evt. bør fastsættes en hyppigere kontrol af bestemte parametre og kontrol af yderligere parametre.

- 2) Kan ministeren bekræfte, at grundlaget for tilsyn ikke opbevares på en form, hvor det kan anvendes i direkte automatiseret administrativt tilsyn?

Spildevand

Kommunernes adgang til PULS-databasen giver kommunerne mulighed for at føre et direkte automatiseret administrativt tilsyn med deres forpligtelser mht. spildevandsudledninger.

Drikkevand

Resultaterne af analyser af drikke- og grundvandsprøver udtaget som følge af de kommunalt fastsatte kontrolprogrammer indlæses i den fællesoffentlige database Jupiter, hvorfra kommunerne kan hente data igen, når det ønskes. Jupiterdatabasen, som driftes af GEUS, er landsdækkende og standardiseret.

- 3) Kan ministeren tilsvarende bekræfte, at kommuner håndterer vejledning til virksomheder, f.eks. med forsyningsopgaver, meget forskelligt, idet der ikke vides at være en direkte kobling imellem specifikke vilkår og de instrukser, en virksomhed skal bruge ift. bestilling af kontrolprøver hos et laboratorium?

Konkrete krav i hhv. spildevandsbekendtgørelsen og drikkevandsbekendtgørelsen betyder, at kommunerne har en fælles lovgivningsmæssig ramme, som deres vejledning og tilsyn tager udgangspunkt i. Der stilles i de to bekendtgørelser specifikke krav til, hvilke stoffer der som minimum skal undersøges for, og at prøveudtagning og målinger skal udføres som akkrediterede, tekniske prøvninger af et akkrediteret laboratorium. Begge bekendtgørelser henviser til analysekvalitetsbekendtgørelsen i forhold til hvilke betingelser og krav, der skal være opfyldt for prøvetagning og måling af de enkelte stoffer.

- 4) Er ministeren enig i, at etablering af fællesnationale digitale løsninger skal inddrage erfaringer fra alle aktører, men at det er Miljøministeriet - og evt. Miljøstyrelsen på områder med behov for detaljeret faglighed - som har ansvar for at sikre fælles standarder og værktøjer, som kan understøtte komplet opfølgning på myndighedernes krav og herigennem sikre rettidigt overblik og vidensgrundlag?

Jeg er enig i, at etablering af fællesnationale digitale løsninger skal inddrage erfaringer fra alle aktører. Derfor er der etableret Danmarks Miljøportal, hvor de forskellige myndigheder, stat, kommuner og regioner i fællesskab kan sikre fælles værktøjer og standarder.

Udover stat, kommuner og regioner foregår der også et udstrakt samarbejde med andre aktører. Således var vandforsyningselskaberne samt DANVA, laboratorier, private IT-firmaer indenfor vandområdet dybt involveret i udarbejdelsen af den nye PULS database for tre år siden. I forhold til drikkevand så har GEUS, Danmarks Miljøportal, regioner, kommuner, DANVA, Danske Vandværker, laboratorier og private IT-firmaer være involveret i Miljøstyrelsens planer om at revidere grundvandsdatabasen JUPITER.

- 5) Vil ministeren på den baggrund arbejde videre med færdiggørelsen af fællesoffentlig digitalisering af miljøforvaltningen, som respekterer den eksisterende ansvarsfordeling, men hvor staten, som i denne sammenhæng er Miljøstyrelsen, er den ansvarlige centrale aktør?

Jeg mener, at vi skal styrke en fællesoffentlig digitalisering af miljøforvaltningen blandt andet gennem samarbejdet i Danmarks Miljøportal, hvor der siden 2007 har været et institutionaliseret samarbejde mellem stat, kommuner og regioner om digitalisering af miljøforvaltningen.

Miljøstyrelsen har formandskabet i Danmarks Miljøportal og deltager aktivt i alle faggrupper herunder faggrupperne for grundvand/drikkevand og spildevand i regi af Danmarks Miljøportal.

- 6) Hvornår kan aktører og myndigheder med behov og opgaver i relation til vandforvaltning forvente at se konkrete udspil, som letter og sikrer disse opgaver?"

Der arbejdes løbende på at forbedre systemer, der understøtter myndighedernes arbejde. Senest er miljødatabasen PULS opdateret, således at det er blevet lettere for kommunerne og forsyningselskaberne at indberette data.

Det forventes, at der vil ske en forbedring af Jupiter databasen og tilhørende fællesoffentlige systemer i et samarbejde mellem Miljøstyrelsen, GEUS og Danmarks Miljøportal. Forarbejdet til Jupiter Reformationen er allerede startet med inddragelse af vandforsyninger, vandværker, kommuner og regioner.

Derudover arbejdes der i regi af Miljøstyrelsen på en parameterliste for kemiske stoffer, der vil muliggøre øget automatisering og transparens og i regi af Danmarks Miljøportal på en bedre udstilling af PULS data, så de bliver sammenstillet med data om overfladevand, om overløb af spildevand m.m.